

Vyhla-zovací tábor Sobibór (SS-Sonderkommando Sobibor)

Vyhla-zovací tábor Sobibór (SS-Sonderkommando Sobibor) – cca 170 až 250 tisíc obětí. V době okupace se tábor Sobibór nacházel v okrese Chełm (Kreishauptmannschaft Cholm) v lubelském distriktu (Distrikt Lublin) Generálního Gouvernamentu (Generalgouvernement), poblíž železniční trati Chełm–Włodawa.

Vyhla-zovací tábor existoval s názvem SS-Sonderkommando Sobibor od začátku května 1942 do poloviny října 1943 a byl jedním ze tří vyhla-zovacích táborů zřízených pro potřeby akce „Reinhardt” (Aktion Reinhardt), tj. vyhla-zování Židů v Generálním Gouvernamentu. Byl podřízen veliteli SS a policie v lubelském distriktu Odilo Globocnikovi, který řídil akci „Reinhardt”. Podle plánů byl Sobibór místem pro vyhla-zování Židů z lubelského distriktu Generálního Gouvernamentu. Transporty se Židy přijížděly z lubelského distriktu do tohoto tábora od května do října 1942. Od listopadu 1942 do října 1943 přijížděly do Sobiboru transporty s Židy z Belgie, Francie a Nizozemí, a od září 1943 ze SSSR. Oběti byly usmrcovány ve čtyřech komorách pomocí výfukových plynů ze spalovacích motorů. Těla se pohřbívala v masových hrobech, tzv. jámách smrti. Na konci roku 1942 začalo spalování těl obětí, a to jak z aktuálních transportů, tak i těl obětí dříve pohřbených v jámách smrti. Toto pokračovalo až do podzimu roku 1943.

Veliteli tábora Sobibór byli postupně: SS-Hauptsturmführer Franz Stangl a SS-Hauptsturmführer Franz Reichleitner. Posádku tvořili esesmani a dozorcí ze školicího tábora SS Trawniki.

V souladu s nařízením Heinricha Himmlera z 5. července 1943 měl být vyhla-zovací tábor proměněn na koncentrační tábor (Konzentrationslager Sobibor), ve kterém měli vězni pracovat v dílnách na opravu střeliva a zbraní. 14. října 1943 došlo v Sobiboru ke vzpouře vězňů; uteklo cca 300 osob. Mnozí z vězňů zahynuli během pronásledování. Vzpouřa urychlila rozhodnutí o likvidaci tábora. K demontáži vybavení tábora a k zahla-zování stop byli vysláni vězni ze zrušeného vyhla-zovacího tábora Treblinka.

V Sobiboru zahynulo cca 250 tisíc Židů.

